

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Fejezetek a Bűnügyi Taktikából.

Írta: dr. Kármán Elemér, nagyváradi kir. ügyész.

A letartóztatás.

I. Mikor kell valakit letartóztatni? Alig van a nyomozás terén kérdés, a melyre oly nehéz lenne a felelet, mint erre. A Bp. 141. §-a és a csendőrségi Szolgálati utasítás 117. §-a előírja ugyan a letartóztatás (elfogás, elővezetés) eseteit s ezek között vannak olyan esetek, a melyek egész határozottan irván elő a letartóztatás eszközölését, nem is okozhatnak nagyobb nehézséget, mint például a Szolgálati utasítás 117. §-ának I., II., III., IV. esetei, a mikor az illető egyén ellen már elfogató parancs ki van bocsátva, vagy már elítélhetése után szökött meg, nemkülönben a VI. pont a) esete, mikor a gyanúsított súlyos büntetést követett el. A letartóztatás kérdése azonban akkor különös nehézséget és akkor igényli a nyomozó közeg különös ügyességét, mikor még nyomozunk és nyomozás közben merül fel a kérdés, hogy célszerű-e a nyomozás sikerére nézve a gyanúsítottat letartóztatni?

Sok esetben ép a tényállás kiderítése érdekében előnyös, ha a letartóztatást nem eszközöljük rögtön, hanem egy ideig várunk vele. Mert a míg a gyanúsított még szabadlábon van, egyetmást cselekszik, a mi ellenében bizonyítékot szolgáltat; p. o. beszédeiben elárulja magát, a lopott pénzt elkölti, a lopott tárggyul házal vagy iparkodik eladni, elzalogosítani, el akarja tüntetni a tett nyomait, megkísérli a tanukat reábeszélni, hogy ne valljanak ellene, vagy hamis tanukat próbál megszerezni. Ilyen esetekben a letartóztatásunk nem rögtön való fogantatása célszerű, természetesen azonban, hogy a gyanúsítottat az egész idő alatt folyvást és állandóan meg kell figyelni.

A tulkorán való letartóztatásnak a veszélye mindig az, hogy a gyanúsított ellen nincs elegendő bizonyítékunk, s pedig egy veszélyes és nyugalmatlan állapotba kerül, a melyben ideje van kifogásait kieszelni.

A kellő időpont eltalálása, hogy már elegendő bizonyíték legyen a kezünkben és a gyanúsított is még közel legyen, ez a nyomozó közeg ügyessége. Minden nyomozó hivatalnoknak és közegnek azonban azt az egyet ajánlanom kell, hogy a mennyire csak lehet: a

letartóztatás előtt lehetőleg iparkodjék távbeszélői uton vagy előszóval jelentést tenni a kir. ügyésznek vagy a vizsgálóbirónak, illetve a járásbiróságnak és adja elő az okokat, a melyek szerinte a letartóztatást szükségossé teszik. Ezzel sok kellemetlenségnek eleje vehető, és semmi sem árt úgy az ügy sikerének, mint ha szabadlábra kell helyezni azt, a kit a nyomozó batóság letartóztatott.

II. *Hogyan találjuk meg a letartóztatandó egyént?*
Ha a gyanúsított megszökött vagy elrejtőzött, nyugodtan gondolkozzunk a felelet, hogy az ő viszonyai között merre vehette útját. Kutassuk családí viszonyait, hogy rokonai, szülei és különösen, hogy a szeretője, hol laknak s hol volt azelőtt húzósabb ideig, munkában vagy alkalmazásban? továbbá vagyoni viszonyait és hogy volt e elegendő pénze távolabbra szökni, végül képességeit, ismereteit s különösen nyelviismereteit tudjuk meg. A közönséges munkás és napszámos nem igen szokik külföldre; a határszélén lakó nemzetiségi egyének ellenben gyakran szöknek abba a szomszéd államba, a melynek nyelve az ő nyelvükkel azonos: a németek Ausztriába, az oláhok Romániába. Kézművesek gyakran mennek Északamerikába, mert ott keresetet remélnék. A ki a büntett rtján nagyobb pénzösszeghez jutott: a legközelebbi városba siet, hogy ott eldorbézolja azt.

Szendrei (Strasshof) Ignác, a ki magát előkelő állású egyénnek adva ki, több püspöktől eselt ki nagyobb összegeket, minden egyes család elkövetése után Bécsbe utazott s a híres Ronacher-mulatóban dorbézolt.

A nagyvárosi üzletszerű tolvaj nem menekül a városból, többnyire ott marad és bejelentés nélkül ügyrajáró helyeken vagy prostituáltaknál tartózkodik; más büntetettek is célszerűbbnek tartják először a nagyvárosokban rejtőzni, míg az üldözés első vihara elmúlt.

A megszökött vagy elrejtőzött büntetett felkutatására a következő szabályok tartandók szem előtt:

1. *Házak átkutatása.* Első sorban a gyanúsított lakása kutatandó át, majd a szeretője lakása. Át kell kutatni a pinczét s padlást és pontosan meg kell tudni, hogy a lakáshoz milyen helyiségek tartoznak. Ha a házban irományok vagy más dolgok találhatók, a melyek a szökésre nézve felvilágosítást adhatnak, azokat át kell

Villamos és gőzörvénnyel berendezett gyár távolról nem képes olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszertész-vezetője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, ezimbalom, orgona, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, hár, stb., míg **Reményi** legújabb képes katalógusát át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Az új 32 oldalas katalógusban a világ minden részébe ugyancsak és Kicsinyben. Az összes hangszerek költségtérítés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe ugyancsak és Kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kérésre.

nézni. Hozzátartozóinál találhatunk leveleket, a melyekből holléte és czime megtudható. Esetleg megtaláljuk a fényképet, a mely a nyomozásnál fontos lehet; ha ilyen nincs, sokszor találunk családi vagy más csoportképet, a melyen a szökevény is le van véve.

A kórházakban, tolonczházakban s fogházakban is feltalálható olykor a tettes. A nagyobb gonosztevő ugyanis a végből, hogy szem elől tűnjön, felvéteti magát a kórházba, vagy mint csavargó, koldus vagy részeg, bekísérteti magát a rendőrséggel, hogy hamis néven elítéljék, s így tűnik szem elől.

2. *Megfigyelések.* Meg kell figyelni a szökésben lévő egyén hozzátartozóit, hogy valamikép nem-e érintkeznek vele? Ha még a vidéken van: módot fog keresni, feleségéhez vagy kedveséhez közelíteni.

Igénybe veendők azok a hatósági közegek, a kik a közlekedésre ügyelnek fel. A hajózási s vasuti, valamint vasutépítő hivatalnokok figyelme hivandó fel. A büntettek egy része hajósokhoz vagy vasutépítő földmunkásokhoz szegődik, mert e vándornép között biztonságban érzi magát. A vasuti örökkel czélszerű megfigyeltetni azokat az egyéneket, a kik a sinek mentén járnak; a gonosztevők sokszor választják ezt az utat, mert itt kevés emberrel találkozhatnak. Az erdészek és vadőrök ismerik az erdőben közlekedő gyanus embereket. Felvilágosítást adhatnak az utkaparók is.

Városokban jó szolgálatot tesz a menekülő büntettes felkutatására a bérkocsisok, hordárok s a prostituáltak kikérdezése. Ezeknek az egyéneknek ugyanis nincs rendszeres elfoglaltságuk s a nap jelentékeny részét tétlen várakozásban töltvén, a napnak minden rendkívüli mozzanatát megfigyelik. Feltűnő járás-kelés, költekezés, izgatott viselkedés ezeknek feltűnik. Ezek különben is a dolog természeténél fogva, hogy személyi szolgálatokat teljesítenek, többnyire összeköttetésbe jutnak a büntetettel. A büntetettnek gyakran pénz van a hirtokában és rendszeresen iparkodik a tett színhelyéről minél gyorsabban eltűnni: e végből a bérkocsit veszi igénybe. Leveleket küld el, lopott vagy rablott tárgyakat értékesít, bevásárlásokat eszközöl: erre a hordárt használja. Végül mulatni és szórakozni akar: erre való a prostituált nő.

Az ujbudapesti bankrablás ügyében is egy bérkocsi vezetőt nyomra. A rablókra a kirabolt bank előtt az a bérkocsi várakozott, a melyen a bankhoz jöttek. A rablás után a rablók a rabolt pénzzel Kerepešre hajtottak s a pénzt az erdőben elásták. A bérkocsi tulajdonosát s a kocsisát a rendőrség kinyomozta s ezzel az első nyom a rendőrség birtokában volt.

Vidéki helyeken, falukban különösen az illető vidéken lévő korcsmárosokat kell igénybe venni s ezeket meghallgatni, hogy a gyanusítotthoz hasonló egyén ott volt-e s merre vette útját? Gross szerint csodálatos jó eredményt lehet elérni iskolás gyermekekkel, ha kellő

értelemmel bírnak s történetesen nincs szünet. A gyermek ugyanis, ha valamit ball. egyik a másiknak tudtára adja, otthon és másutt elmeséli úgy, hogy hamarosan az egész vidék tud róla, másrészt a gyerekek maguk is az iskolából hazamenőben mindent meg szoktak figyelni, a mit a dolgát végező ember nem is vesz észre.

3. *Tanúk kikérdezése.* A keresett egyén utolsó lakásadóit, rokonait, szomszédjait, a kiknél dolgoztatott vagy maga is dolgozott, ki kell kérdezni, valamint a vendéglők személyzetét arra nézve, hogy nem tett-e a gyanúsított olyan nyilatkozatot, a melyből következtetés lehetne arra vonni, hogy merre menekült, vagy milyen vidék s ország iránt tanúsított különös érdeklődést, továbbá, hogy mily külföldön fordult meg már és nem-e tett utazási előkészületeket.

Tudakozódni kell továbbá a kivándorlási ügynökségeknél, a melyek most már s az eztszabályozó törvényeik óta államilag vannak szabályozva, hogy nem-e váltott ott jegyet, valamint vármegyékben az alispáni hivatalnál, törvényhatósági joggal felruházott városokban a polgármesteri hivatalban, hogy nem-e adatott ki részére utlevél.

4. a) A posta- és táviróhivataloknál a szökevény címére érkező postai küldemények és táviratok lefoglalandók, továbbá a hozzátartozói címére érkező levelek is, a mennyiben tőle erednek.

A Bp. 185. §-a, továbbá a R. U. 83., 84., valamint a Cs. szolg. ut. 127., 139. §-a értelmében a rendőri hatóságnak valamint a csendőrségnek nem áll jogában e küldeményeket lefoglalni, sem felbontani, erre csak a vizsgálóbíró, esetleg a járásbíró és ügyészség jogosult. Mindazonáltal a rendőri hatóságnak fontos teendője a postahivatalban sürgősen tudakozódni, hogy eféle küldemény érkezett-e s a postahivatalt felhívni, hogy a vizsgálóbíró, illetőleg ügyészség bekövetkező intézkedéséig azokat ne továbbítsa. Avégből, hogy a posta a szökevény leveleit felismerhesse, czélszerű valamely általa irt levelet vagy iratot a postahivatalnak átadni.

b) A gyanúsított utolsó tartózkodási helyének rendőri hatóságához, városokban bejelentő hivatalhoz kérdés intézendő. Ez feljegyzni a szökevény nevét s ha ott jelentkezik, erről a megkereső hatóság értesítettni fog.

c) Megkeresés intézendő arra a helyre, a hol a gyanúsított rokonai vagy barátai vannak avégből, hogy nem tartózkodik-e ott, vagy nem irt-e oda az ujbudapestben.

d) Megkeresés küldendő illetőségi helyére, a hadkiegészítő parancsnoksághoz, a betegsegélyző pénztárhoz, valamint a szakegyletekhez.

e) Figyelőlap küldetik az országos bűnügyi nyilvántartó hivatalhoz.

(Vége köv.)

A legjobb órák,

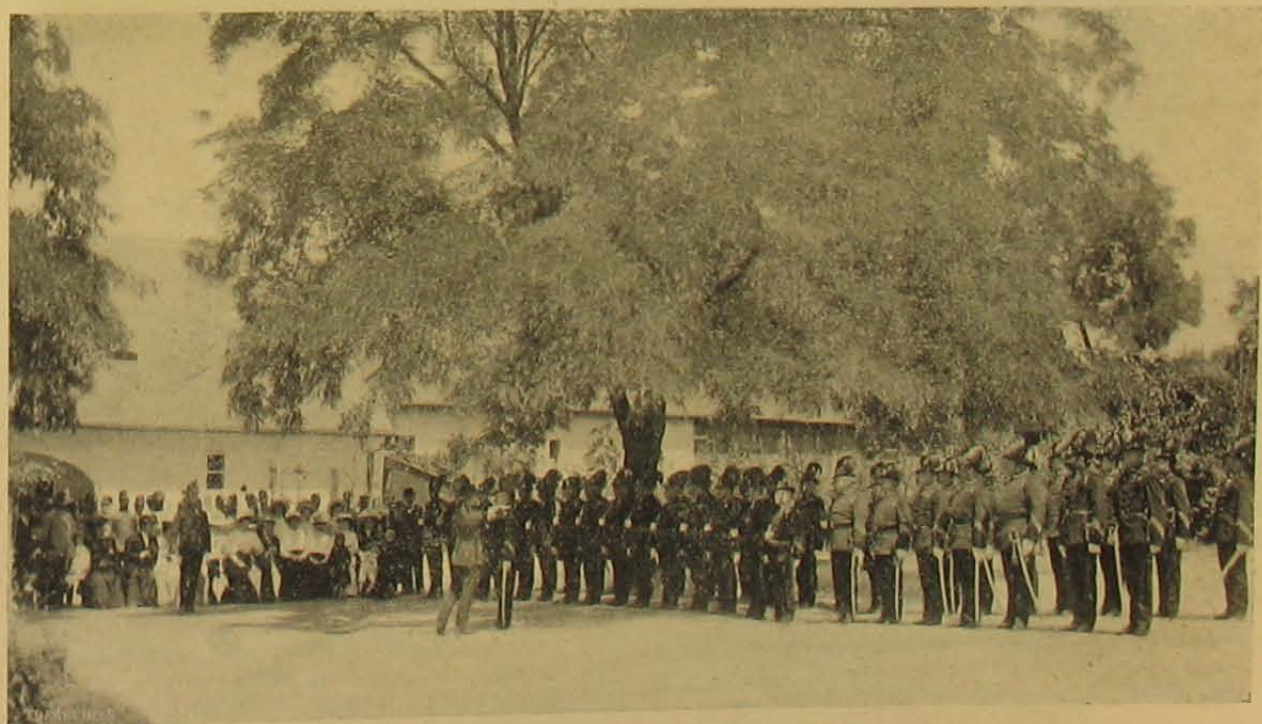
legszolidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábig, egy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

művésznél Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett.
Arjegyzék ingyen!

Horváth Pál járásőrmester felkészítése.

Péter Lajos járásőrmester felkészítése.

Kitűntetett esemélyralligetek.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

A budapesti élsődiek.

Irta: Máthé Miklós törzserőrmester.

A Budapest székesfőváros környékbeli falvak valóságos melegágyai a fővárosból kitiltott közártalmunknak. A székesfővárosi rendőrség ugyanis, az általa elfogott közártalmú egyéneket, ha idegen községekben illetőségűek és a fővárosban rendes lakásuk s foglalkozásuk nincs, akár a tolonczházban, akár a bírósági börtönökben letöltött büntetésük után, mint a közbiztonságra veszélyes egyéneket, illetőségi helyeikre szokta eltolonczoltatni.

Ezek azonban, miután a fővárosban termékenyebb működési térük van, csak éppen pár napig pihennek odahaza, aztán szépen visszazállingóznak a főváros környékén levő községekbe s a fővárosi basonló foglalkozású ismerőseik segítségével újabb és újabb büncselekményeket követnek itt el s az ekként szerzett holmitkat vagy a környékbeli vagy a budapesti már előzőleg ismert orgazdáinknál vagy a budapesti zálogházakban ismerőseik segítségével értékesítve, jó keresetre tesznek szert.

A budapesti ismerőseikkel való találkozási helyük nyáron a fővárosi külterlekek erdősege; télen pedig az ugyaníttani lebujok és koresmák. Itt beszélik meg az újabb lopásokra és betörésekre vonatkozó terveket; itt osztozkodnak meg a szerzett zsákmányon s nem ritkán, különösen az esteli és késő éjjeli órákban itt rabolják ki a rossz sorsuk által arra vetődött gyalogjárókat is. Napról napra pedig szépen visszahuzódnak a szomszédos községekbe tartózkodási helyeikre, hogy az éjjeli fáradtságot kipihenve, újabb erőt gyűjtsenek a következő éjjeli kirándulásra.

A külterleken lakóknak és a rendező pályaudvaroknak valóságos rémei ezek a visszatért eltolonczoltak és kitiltottak. Sőt nem ritkán, kitéve magukat a rendőrség által lépten-nyomon való felismerhetés és elfogás veszélyének, bemelegszkednek a főváros beljebbese részeibe is. Majd máskor, talán változatosság szempontjából, abban a községben is követnek el kisebb-nagyobb büncselekményeket, amelyben tartózkodnak. Így aztán a főváros környékbeli őrsők legénysége — mondhatni — állandóan permanentiában van. Mert vagy a fővárosi rendőrség megkeresése folytán, vagy az őrsőrkörletükben történt büncselekmények tettesei után, folytonosan nyomozniok kell.

Ennek az általános sulyos természetű szolgálatnak különösen ki van tove az erzsébetfalvai őrs legénysége is. S bár évente több százra rug a kiderített büncselekmények s a feljelentett illetve elfogott büntetettek száma, mégis alig képesek a közbiztonság rendes állapotát fenntartani. Az elfogottak és büntetés alatt levők belyeibe mindig akadnak mások s mindig fordulnak elő újabb és újabb közbiztonsági zavarok is. Sőt olykor olykor, mintha csak rendelkezésre történnek, egy éjjel 5—6 betörés vagy lakásfosztogatás is előfordul, úgy, hogy ha egy bejelentett büncselekmény nyomozásához fognak, az újabb és újabb bejelentésekkel — ugyszólván lavinaszerűleg szaporodik fel, 10—20-ra is az egy-két éjszaka elkövetett és sürgős nyomozást igénylő büncselekmények száma.

Igy történt folyó évi február havában is.

Az említett hó 16-án ugyanis Sch. J. erzsébetfalvai

zöldsegarus panaszt tett az őrsön, hogy árúbódóját aznap viradóra ismeretlen tettesek feltörték, illetve átkulcsosál felnyitották s onnan 24 korona értékű holmit elloptak.

Dékány Benedek őrmester őrsparancsnok Arany László és Békési József csendőröket vezényelte ki a csekély jelentőségű büncselekmény nyomozására. Iz a járőr még a helyszíni szemlét is alig ejthette meg, mikor már újabb kétrondbeli basonló lopásról tettek az őrsön panaszt, a következő napon pedig még öt esetet panaszoltak az őrsön. Ezek szerint a járőrnek már nyolcz rendbeli lopás büntetésben kellett nyomozni.

Igaz, hogy az erzsébetfalvai őrs legénysége nem oly nagy területen mozog, mint pl. egy alföldi vagy más vidékbeli őrs s így a lakosság körében könnyebben szerezhet személyi ismeretet és emellett egy igen fontos segédeszköz: a büntetetteknek, kitiltottaknak fényképes nyilvántartási könyve is nagy segítségükre van a szokásos büntetettek felismerhetéseiben, mindamellott annyi közártalmú között, amennyi Erzsébetfalván van, egy-egy újabb büncselekményt vagy tetteseit kideríteni, bizony dolgot ad egy járőrnek, mert hiszen, mint említém, ezek folyton változnak és változik az őrs legénysége is.

Az említett járőr a helyszíni szemlét alkalmával, a betörések illetve a lakásukba és holthelyiségekbe való behatolások egyöntetű véghezviteléből arra következtetett a járőr, hogy mind a nyolcz esetben egy jól szervezett tolvajszövetség működött. Átkulcsos használtak mindenütt, s oly nyugodtan, zavartalanul működtek, hogy távozásukkor még az ajtókat is becsukták magok után. Az üzletek, lakások ajtait, hármilyen volt is a zár, a betörők kulcsa egyformán és minden megrogálás nélkül nyitotta és zárta. A járőr ennél fogva biztosra vette, hogy valamely, a községben újabban megtelepedett kitanult betörővel vagy tolvajszövetséggel van dolga. Ilyenek után kellett tehát pübatolni.

Két-három napi pühatolás, kutatás, kérdezősködés után végre bizalmas uton megtudtuk, hogy egy Szabó István nevű, többször büntetett betörő, költözött Erzsébetfalvára s hogy ez csak mult év utólján töltötte ki hosszabb fegyházbüntetését s pár hét óta egyik erzsébetfalvai ismerősénél tartózkodik.

Ez már jó adat volt a járőrnek, mert ez a jelzett ismerős névszerint: Rovnyászi Ferencz, véletlenül ismerős volt az őrs legénységének is, amennyiben a nyilvántartottak között szerepelt a neve. Fel is keresték őket azonnal. És miután tagadták a betörésekben való részvételt, azon melegeben mindjárt házkutatást is tartottak náluk. Fáradságuk eredményül járt, amennyiben két vankos, 11 kiló paprika, különféle és dobozszámra menő szivarok koczká- és süvegezeknek kerültek elő. Ezeket bünjeltil lefoglalta, a két egyént őrizet alá vették. Ezek ugyan tagadták, hogy más büntettségük is voloának, de mert a lopott tárgyakból még nagyon sok hiányzott, nem hitte el a járőr állításukat, hanem miután a nyomozás kezdett bonyodalmassá válni, őrsparancsnokukat kérték, hogy adjon segítséget vagy maga vegye át a nyomozást.

Dékány őrmester ennél fogva átvette a nyomozás vezetését. És első sorban az általa mir jóliamert lebujokban és bizalmi egyéneinél érdeklődött az elfogottak összeköttetési, barátjai után. A pühatolásnak eredménye is lett, mert több helyen látták az említett két egyént

Ha fáj a feje ne tévóvazzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozát ingy. postai szállítással.

Gonda István ez. őrnagyvezető.

Sarmaság Demeter ez. őrnagyvezető.

Gonda István és Sarmaság Demeter ez. őrnagyvezetők felkészítése.

Kitüntetett csendőrszázadok.

Pintér György, Barók Gusztáv rovottmultu és Dobányos József gyanús egyénekkal egy társaságban mulatni, minél fogva alaposan lett a gyanú, hogy ezek a keresett bűntársak. Előkerítették egymásután mind a hármat a lakásaikon talált bűnjелеk igazolták is a nyomozott bűnetekben való bűnrésztességüket.

Az alaposan megejtett házkutatások azonban nemcsak a már említett nyolcz rendbeli betöréses lopást derítették fel. Ez utóbbi tetteseknél ugyanis az említett betörésekből származó bűnjелеken kívül még 11 öltözet györmöcsenmüt, négy öltözet sőrőrubát több rendbeli györmöcsenmüt, egy zsák nullás lisztet, két zsák zabot, 12 csomag gyufát, egy darab paplant, két darab kocsilámpát, három darab kinstari lólitakurót, egy darab lovacsendőri kardhüvelyt talált a járőr, amelyekre beismerte mind az öt tettes, hogy azok a budapest-ferencvárosi teherpálya-udvaron pár béttel előbb elkövetett és más betörésekből valók a hogy ezeket is mind együttesen követtek el. A kardhüvely és a még később kiderített orgazdánál előtalált több rendbeli csendőri egyenruha, egy a budapesti pészárnyparancsnokághoz beszállítandó, de beszállítás közben a ferencvárosi teherpálya-udvaron vesztéglő teher szállitmányból lopatot el. Ezekon felül előkerült még Szabó Istvánról, a tolvajszövetkezet vezetőjétől, egy újabb házkutatás során három darab igen szép művű tolvajkulcs, 20 korona 47 filler bamispénz és 11 darab különféle külföldi váltópénz is.

A talált bamispénzből már azt következtette a járőr, hogy a tolvajszövetkezet valamely pénzhamisító handával is összeköttetésben áll. Ez irányban is nyomoztak hát tovább, de nem tudtak megállapítani és rájuk bizonyítani semmit. Végre is a tettesek vallomása adta meg a rejtély kulcsát.

Ezek ugyanis beismerték, hogy egy, a járőr előtt azt még a káros előtt is, még addig ismeretlen betörésből származik a bamis és külföldi pénz.

Egyik erősehetlenni trafikos ugyanis, összegyűjtötte a hozzá időközönként bekerült hamis és külföldi pénzeket, folyton arra számítva, hogy egyszer csak leleplezheti azt, a ki ezeket hozzá hozza. A gyűjteményt egy zacskóba rakva, az üzletben egyik asztalliókban tartogatta. És mivel minden nap rendszeren találta üzletét, csak akkor vette észre a gyűjtemény hiányát, mikor a járőr, a tettesek beismerése után, nála ez iránt kérdezősködött. A tettesek beismertek, hogy egy éjjel az említett trafikba is behatoltak s pénz után kutatva, a zacskó pénz akadt a kezükbe. Eközben azonban künn figyelő társuk csendőrzárőr közeledését jelezte, mire a jó pénznek hitt zacskó pénzt magukhoz véve, az ajtót hirtelen bezárták s ellilantak azzal a számítással, hogy alkalomadtán behatolnak még egyszer az üzletbe más egyebekért is.

Ebbeli szándékukat azonban végre nem hajthatták, mert a járőr, a rájuk derített 23 rendbeli betöréses illetve álkulcsos végrehajtott lopások miatt elfogja a szerencséskezu tolvajszövetkezet minden tagját és a pestvidéki kir. ügyészségnek átadta.

Öt napig tartó fáradságos nyomozás eredménye volt ez a 23 rendbeli lopás kiderítése. S hogy mily alapos, körültekintő és mindenre kiterjesztelt nehéz munkát végzett ez a járőr, legjobban mutatja az, hogy a tettesek elfogásán kívül, a még meg nem talált bűnjелеk után kutatva, 25 egyénre derítette rá az orgazdaságot

s ezekre mindre rábizonyította, hogy ismerve a holmik lopásból való származását vették meg azokat.

A fentebb említett bűnjелеken kívül még az orgazdánál is került elő több, a kiderített lopásokból való tárgy, a 3096 koronára rugó károsszegnek azonban még jó része hiányzott. Az élelmi ezikkeket ugyanis a tettesek és az orgazdák nagyohbrészben már a nyomozás idejére elfogyasztották, egynemely tárgy pedig akkorára már annyira kézen ment keresztül, hogy semmiképen nem tudták előkeríteni.

Kitüntetett csendőraltisztok.

Képekkel.

Szép ünnepély keretében folyt le folyó évi június hó 27-én a kassai csendőrlaktanyában, Policz Lajos ottani járásörmester, járásparancsnoknak a koronás ezüst érdemkeresztal való feldiszitése, mely kitüntetést 21 évi köteleességű szolgálatai, különösen a körület székhelyén eltöltött 12 évi szolgálata alatt a létszám kiegészítése körüli általában minden irányban kifejtett kiváló köteleességűségéért olismerésül nyerte ő ca. és apostoli királyi Felcségtől.

Az ünnepi beszédet Berédi Géza alezredes csendőrkörületi parancsnokhelyettes mondotta, lélekemelő szép beszédben ismertette a törzs székhelyén levő összes tisztet, altisztet s a kivonult díszszakasz előtt, a kitüntetett komoly, becsület s a kiváló magatartását. A beszéd végeztével nevezett altisztet feldiszitette, mely után a díszszakasz elléptetésével a szép ünnepély véget ért.

Nem kevésbbé ünnepélyes volt Soós György járásörmester azelietyoi járásparancsnoknak folyó évi július hó 4-én, a nagyzebeni csendőrlaktanya udvarán, szintén a koronás ezüst érdemkeresztal való feldiszitése. Emelte az ünnepély fényét, hogy a helyi honvédség részéről Lupini Frigyes alezredes kiegészítő parancsnok, több tagból álló tisztí küldöttség élén is megjelent. Csikszentimoni Endes Antal százados szárnyparancsnok tartalomban gazdag beszédben ismertette a kitüntetett érdemeit, követendő például állitván őt a jelenvolt csendőrlégénység elé, s ennek befejeztével feltűzte a kitüntetettnek a királyi olismerés o szép jelvényét. Majd Lupini Frigyes alezredes intézett buzdító beszédet a jelenvoltakhoz, melynek befejeztével az ünnepély része véget ért s majd a helyi örs legónyaége által, a kitüntetett altiszt tiszteletére rendezett díszzebóden nyerto befejezését.

Katonai szempontból gyönyörű ünnepély keretében vették át a löcsői szárnybeli Sarmaság Demeter ez. örsvezető és Gonda István csendőrz. örsvezető az ezüst érdemkeresztet, valamint ugyanakkor Bende János ez. örsvezető a honvédelmi miniszteri díszérb okiratot, melyeket előbbiek őt őt emberéletnek a saját életük nagymérvű kockáztatásával, a biztos tűzhaláltól való megmentéséért nyertek legfőbb kitüntetésül, Bende János ez. örsvezető pedig ugyanakkor egy ember életének megmentése körül tanusított bátor és önfeláldozó eljárásáért nyerto olismerésül.

Az ünnepély július hó 11-én Löcsén a ca. és kir. gyalogsági Rudolf laktanya udvarán folyt le. Muteringu Dániel ca. és kir. ezredes állomásparancsnok rendelkezé- re egy felszázad gyalogság vonult ki zenével az ünnepély színhelyére, hol a helyőrség tisztikarának

Brucker Győző Nándor és Társa
órás, ékszerész. GYŰR 33. sz.

A m. kir. csendőrségnek ingyen és bérmentve küldöm 500 képpel ellátott árjegyzékemet. Kodvező feltételek. — Feltétlen tisztességes klazsgálás. — Csendőrségi megbízható órák 5 évi jótállással.

Holics Lajos járásőrmeester feldíszítése.

Kittüntetett esendőraltisztek.

nagyrőze, a esendőr tisztikar és 33 főnyi esendőrlegénység is megjelent. Az ünnepi beszédet Muterlinga ez. és kir. ezredes állomásparancsnok mondotta, igen szép beszédben méltatta a nap jelentőségét; majd Krausz Antal százados lörcsei szárnyparancsnok lelkesítő hatásos beszéd keretében ismertette a három altiszt önfeláldozó tövkenységét, követendő példá gyanánt állította őket bajtársaik elé. Ennek hofejzstóvel Muterlinga ezredes földíszította a két előbbit az ezüst érdemkoreszttel, utóbbinak pedig a dícsértő okiratot ántatta, mire a kivonult gyalogság és esendőrlegénység díszmenetben zónekísérettel vonult el a kittüntetettek előtt.

Főnyes díszeshódhban nyert hofejzstó e szép ünnepély, a melyen Muterlinga Dániel ezredes állomásparancsnok s a tisztikar részéről hármun, a esendőr tisztikar s a lörcsei polgármeester és a rendőrkapitány is résztvettek, számos felkészöntőben ünnepelték a három kittüntetett altiszte.

Igen szép ünnepélynek voltak részesei a nagyváradi szárnny tisztikara és legénysége is július hó 18-án. Ugyanúgy akkor díszítette fel Sobotta Ottokár százados szárnyparancsnok Péter Lajos járás őrmester nagyváradi járásparancsnokot a koronás ozintérdemkoreszttel, melyet 21 évi hómáru és kötalossághó szolgálható elismeréséül nyert. Ő osászári és aprontói királyi Falaóghótl. De nemcsak esendőri ünnepély, hanem ugyaszólván az egész város ünnepe volt e nap, mert Schwarz Góza m. kir. honvédelőrnagygyul az élén a nagyváradi állomásozó csapatok tiszti és altiszti kara igen nagy számmal teljes díszben, továbbá a királyi ügyészség, a rendőrkapitány, a királyi törvényesék, a vasuti állomásfőnök, a központi járás főszolgabírói hivatal, valamint az Irgalmas rend képviselőiben nagyszámu intelligencia jelent meg és Köz Bertalan rendőrkapitány vezetésé-

vel a nagyváradi rendőrség altisztoei s több nyugalmazott és volt esendőr is csatládjával.

Sobotta Ottokár százados gondolatokban gazdag beszédben fejtette ki az ünnep jelentőségét és ismertette a kittüntetett járásőrmeester 21 évi működéséből való egyes kiemelkedőbb eseteket; és nevezetnek fáradságos, kitartó, becsületos és hűségos szolgálati tövkenységét; melynek hofejzstóvel melléru tűzte a királyi kittüntetés látható jelvényét. Majd Kozáry Gyula hadapród iskolai katonai lelkésztanár lépett a jelenvotlak elé s lendületos, huzafűságtól izzó beszédhben dícsértő meg Péter Lajos járásőrmeestert eddigi szép működéséért, melyet példás önmegtudádsául és kitartásául teljesített 21 éven át. S ezek után a díszszakasz elléptetésével a szép ünnepély véget ért.

Szép példáját adta a bujtáru szerzeteknek és az előjárókhó való ragaszkodásnak a segevári szárnny legénysége is, a midőn a koronás ozintérdemkoreszttel kittüntetett Horváth Pál járásőrmeester július hó 25-én történt földíszítési ünnepélyén szép számmal megjelent.

Petrovinaí Pokri József százados szárnyparancsnok a jelenvotlókra mély hatást gyakorolt beszédhben méltatta a kittüntetett érdemeit, majd a kittüntetési jelvény felöltésé után a díszszakasz elléptetésével az ünnepély véget ért. Ezután számos obédre jöttek össze úgy a tisztikar mint a jelenvotlók legénység s kellemos hangulatban, számos felkészöntő közben ünnepelték tovább a kittüntetettet.

Az elősorolt földíszítéseket mutató csoportképeket, valamint Sarmaság Demeter ez. őrávezető és Gunda István esendőr ez. őrávezető urczképét olvasóinknak bemutatjuk.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A villámos vezeték veszedelme.

Ma már a villámosság annyira elterjedt, hogy nemcsak a fővárosban, hanem a vidéken is nagyon sok házban van villámos-vezeték. Ennek a haladásnak természetesen örülnünk kell, de nem szabad elfelejtenünk, hogy árnyoldalai is vannak. És ezért jó ha tudjuk, milyen mindenféle veszedelemmel jár a villámosság a házban.

Mindenekelőtt azzal kell tisztában lennünk, micsoda káros hatása van a villámos áramnak testünkre. A hatás főképp az áram feszültségétől függ. De nemcsak ettől. Az a vélemény van például elterjedve, hogy a száz Volt feszültségű áram nem veszedelmes, a 100—150 Voltossal szemben már óvatosaknak kell lennünk, a kétszáz Voltos már határozottan veszedelmes és az ötszáz Voltos föltétlenül gyilkoló. A tapasztalat azonban arra tanít, hogy ez az osztályozás nem általános érvényességű szabály. Volt rá eset, hogy hatvanhárom Volt erejű áram megölt egy embert; a másik ember pedig, a ki ötezer Volt erejű áramba került, megmenekült. Ebből láthatjuk, hogy nem csupán az áram ereje (a villámos feszültség) van hatással, hanem egyéb körülmények is.

Igy például sok függ attól, mi az, a mi az embert a földdel vezető gyanánt összeköti. Ha ez az összeköttetés vezeték tekintetében jó, akkor a testen keresztül több villámosság megy a földbe és a veszedelem nagyobb. Jó vezető az ember, ha vizes cipőben áll a nedves földön, mert a nedves cipő jobb vezetője a villámosságának, mint a száraz. Jó vezető az ember akkor is, ha víz- vagy légszecssovet megérint, mert a cső jó vezeték és a földbe torkollik. Jó vezető volt az a szegény leány is, a kit a fürdőben ölt meg az áram. Fürdés közben megérintette a kád mellett álló villámos lámpát és rögtön megbalt. A fürdőkád ugyanis a levezető cső által kitűnően össze volt kötve a földdel. Ugyanilyen jó összeköttetése van a mosókonyának, a piaczenének is.

Genben egy péklegény elvitte a reggeli süteményt egy házba és az ablaknál megállva, odatette azt az ablak párkányára. Egyszerre csak velőtrázó kiáltás hallatszott. A gazda az ablakhoz robant s ott látta a péklegényt az ablakhoz támaszkodva, meredt, megüvegesedett szemmel. A bázíúr idősebb fia kiszaladt, hogy lássa, mi a legény baja; a vállához nyult, de ugyanabban a pillanatban erős villámos ütés érte, mely egész testét átjárta és megtántorodik. Ugyanakkor a péklegény élettelenül összeesett. Nem hitték, hogy a szerencsétlen megbalt; elhívták az orvost, de biába volt minden fáradozásuk, hogy életre keltsék és az orvos végre megállapította a péklegényen a villámos ütés okozta halálát.

A házigazda nem tudta megérteni a dolgot, hiszen a konyhaablaknál nem volt villámos-vezeték. Kiment, hogy megvizsgálja az ablak környékét és nyomban utána

megint hallatszott a rettenetes kiáltás. Mire kifutottak, a konyha ablaka előtt ott feküdt a házigazda. Mikor a kisebbik fia hozzányult, hogy fölemelje, ő is összeesett.

Ugyanígy járt a ház fiatal leánya is. Az egyik csendőr segítségére sietett a leánynak, de alig érintette meg, lebukott ő is. Mindez néhány másodperc alatt történt. Ekkor, a legnagyobb veszedelem pillanatában, a házigazda el tudta szabadítani kezét egy vasdróttól (de nem villámos vezetéktől), mely ott futott végig a ház falán. Erre fölszabadultak egyszerre a többiek is, a kiket a villámos ütés levert.

Most aztán megtudták a baleset okát is. A ház három oldalán drótháló futott föl a tetőig, a melyen mindenféle futónövény küszött föl. A drótháló közelében, a háztetőn volt bevezetve a villámos vezeték, mely a kö-zéppontból ötszáz Volt feszültségű áramot hozott. A házigazda már régen veszedelmesnek tartotta a vezetéknek ezt az elhelyezését és a futónövényt mind elnyesette a vezeték körül. Időközben az egyik inda annyira kitolta helyéből a drótot, a melybe belekapaszkodott, hogy az megérintette a villámos vezetékét. Ezta végzetes változást persze nem látták a házban. Pedig a ház körül levő drótháló az érintkezéskor mindig telítve volt villámossággal és állandó veszedelemmel fenyegette a lakókat, míg végül szerencsétlenség okozója lett.

Rengeteg példáját hozhatnók föl azoknak a baleseteknek is, melyek a házban, többnyire természetesen gondatlanságból történnek. Egy nő például selyemmel bevont villámos drótot akart, mely az egyik villámos lámpához vezetett, rávarrni a faliszőnyegre. Mikor a tűt a dróton keresztül szurta, a villámos lámpák mind kialudtak és rövidzárlat folytán a ház fővezetékének ólomburkolata elolvadt. Hogy az ilyen könnyelműségnek nagyon komoly következményei is lehetnek, azt mindenki tudja. Hiszen rövidzárlat okozta a Párisi Nagy Áruház égését, melynek annyi emberélet esett áldozatul.

Egy másik esetben egy fucska bajtűvel piszkálta a falba erősített kapcsolót; egy villámos ütés következtében még idejekorán fölbagyott a veszedelmes játékkal.

A vezeték maga a lakásban többnyire el van különítve és ezért általában nem veszedelmes.

Sok esetben azonban a faldisz alatt vezetik, hogy a falat el ne csufítsa. Pedig mennyivel jobb, ha látható, mert a láthatatlanul elhelyezett vezeték már nagyon sok veszedelmet okozott.

Gyakran elég egy szöveget verni a falba, mely véletlenül megérinti a vezetékét, hogy rövidzárlat és szobatóz támadjon.

Mindezekből kitetszik, hogy nagyon óvatosaknak kell lennünk a villámos vezetékekkel.

A villámos ütést, bármily gyöngye legyen is, ne kisinyeljük le. Vannak esetek, mikor az ijedségen kívül egyéb bajunk nem történik; de nagy a száma azoknak a baleseteknek, a melyekben az ütés következtében az idegrendszer megbetegszik és még elmobaj is ezármazhatik belőle. Halált a villámos vezeték szerencsére aránylag ritkábban okoz, de igen gyakori a tetszhalál, ezért olyanokon, a kiket villámos baleset ért, fáradhatatlanul meg kell kísérteni az élesztést.

HIREK.

Lövöldöző tolvajok. A temesmegyei Ujarad községben július 26-ára virradó éjjel lopáson tettenért ismeretlen egyének Kovács örsvezető és Sávai csendőrből állott ujaradi őrsbeli járőrre két lövést tettek. A tettenért tolvajok támadását a járőr mindkét tagja 1—1 lövéssel viszonzta, de ugylátazik eredménytelenül, mert a tolvajok az éj leple alatt elmenekültek. A támadók lövései a járőrben kárt nem okoztak. Nyomozás folyik.

Megtámadott csendőr. Csuka Sándor kurtakeszii őrsbeli csendőrt július 24-én este séta közben Kurtakeszin Roszicska István és három társa, lefogverezési szándékkal megtámadták. Csuka Sándor csendőr támadói ellen kardjával védekezett, a mit Roszicska István, tőle elveendő megragadott, mely alkalommal bal tenyerén súlyos sérülést szenvedett, mire úgy ő mint társai a támadással felhagyva, elmenekültek. Csuka csendőr dula-kodás közben a saját kardja által szintén könnyebb sérülést szenvedett.

Bucu. A Nyárádszeredán július 25-én megtartott bucsu alkalmával, Biró Ádám örsvezető vezénylete alatt állott bat tagu járőr egy 150—200 főnyi tömeg által megtámadtatott, mely alkalommal egy csendőr könnyen meg is sebesített. Járőr a támadó tömeg ellen löfegyvert használt, a minek következtében Szabó Ferencz nyárádszeredai lakos a helyszínen meghalt. Vizagálat bevezettetett.

Ellenszegülő honvédszökevény. Vimán János m. kir. 12. honvéd gyalogezredbeli honvéd az előjárósága által reá bízott pénzek elsikkasztása után ezredétől megszökött. A szökevény honvédat Décei Lajos beregsárréti őrsbeli ez. örsvezető július 22-én éjjel 1/2-11 órakor Patakos községben elfogta, mely alkalommal az az örsvezetőnek ellenszegült. Az örsvezető az ellenszegült szökevény ellen szuronyt használt s azt súlyosan, de nem életveszélyesen megsebesítette. Vimán a nála talált 687 K 50 fillér lopott pénzzel együtt a munkácsi honvéd csapatkórbáznak átadatott.

Megszökött cigányok. Magyarcséke bibarmegyei község határában július 21-én délután többrendbeli betöréses lopás miatt, Czeglédi István csendőr és Magyar László próbacsendőrből állott magyarcsékei őrsbeli járőr által elfogott Lakatos József és Lakatos Mihály kóbor cigányok a járőr elől megfutamodtak. A menekülő cigányok ellen, azok üldözése közben, Magyar László próbacsendőr, sérülés okozása nélkül löfegyvert használt. Az elmenekült cigányok elfogatása iránt széleskörű intézkedés tétetett.

Köszönetnyilvánítás. Néhai Jencsa György járásörmester özvegye által az alábbi sorok közlésére kértvéen fel, azt teljártalmulag közöljük: Kötelességemnek teszek eleget, a midőn úgy saját, mint három kis árvám nevében mély köszönetemet fejezem ki e helyütt azon nagyrabecsült uraknak, kik boldogult férjem, néhai Jencsa György, volt nagyzezécsényi csendőrijárasörmesternek, a budapesti rákosi temetőben bajtársai s családjá által immár felállított sírköve kiadásaihoz nemes adományaikkal hozzájárulni kegyeskedtek. Ugyancsak köszö-

netemet fejezem ki Vanko Lajos, volt illavai, most bajai járásörmester urnak, a ki a gyűjtést fenti célra megindítani szives volt s ezáltal a sírkő felállítását lehetővé tette. Ki teljes tiszteletem kifejezése mellett maradtam: Z nióvá: alján, 1909. évi július hó 24-én, özvegy Jencsa Györgyné.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, közliratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes olyesetekben válaszol, ha a válasz, könyességuól fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük emélfogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek. Szolgálati kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a telvelett és a tárgy lényegének megfölelően szövegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdezősködléseknak eleje vétessék. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

Nemes. Szü keges az eredeti nemesi levél, vagy annak hitelesített másolata, a nemesség adományozására vonatkozó egyéb tárgyiratok, a keresztlevelek és a családfa, a mely bizonyítja, hogy azon családból származik. A kérvény szolgálati uton a belügyministerhez torjesztendő elő. Egyébként azt tanácsoljuk, hogy ne igen próbálkozzék az elnyoréssal, mert az sok-sok pénzbe kerül, haszon pedig igazán nincs belőle.

H. M. Olvassa el az 1888. évi XIX. tet. 65. §-nak f) pontját, (Törv. rend. gyűjt. 270. lap) s ahhoz képest járjon el.

N. P. József es. ez. örstő Járdánháza. Önnek van igaz,

Remény. Budapest II. szénátér 7. sz. kérvény, keresztlevél, erkölcsi és iskolai bizonyítvány, katonai és egyéb az előképzettséget tanusító okmányok.

Érdeklődő. Forduljon a »Nyultenyészlés« kiadóhivatalához: Békásmegyér, Pestmegye.

B. J. es. Pacsa. A khg. btv. 76. §-ába ütköző kihágást követi el s feljelentendő.

Határszél. 1. Fel lesz állítva. Igényjogosultsági igazolvány hitelesített másolata csatolandó. A szabadságot illetőleg olvassa el a Szerv. ut. 31. §. 8. pontját. 2. Szolgálati ügy.

P. A. csendőr Ca. Apácza. Olvassa el lapunk mult évi 52. számában »Erdőöri szakiskola« jelige alatt közölt válaszunkat.

Köszönbánya. Az apa semmit, a fiu kihágást — a miért feljelentendő.

D. J. csendőr Vurpod. Lopás.

M. J. ez. örsv. Szelindek. Csak a 12. év leteltével. Nincs kizárva. Irodaségédítizti állásra.

1881. Havonta egyszer 16 éráig torjedő oltávozás, mely az illető az ország határan belül oly távolságra való oltávozásra jogosítja fel, honnan az engedélyezett idő letelte előtt állomásra bevonulhat. (Szerv. ut. 31. §. b) pont.

K. J. Kizédelom a szocindemokrácia túlkapásal ellon. Nem sorog fenn büntelendő esolekmény.

Sorejgyeik nem nyertek: Bencze járásörmester, Vincze örmester Balavásár, H. J. Bereghisalmás, Hatala örmester, Rácó, Valuch örsvezetők, Poduevár és Kiss Jeremiás csendőrök, Jaszónova csendőrsora, Márton József örsv. A liga sorejgyeokról adatok nem állanak rendelkezésünkre.

A mindonnap konvárnól fontosabb a hárlaszonynak a jó kávé. — Jó izletem, zamatos, erős és szindlye kávét csak a lehet izni. A »Valódi PATRIA pótkávé« a legjobb nyersterményekből a leggondosabban készült s ollyne, hogy igen kiadó, nem savanyodik meg, így a főzet igen édes, tehát megtakarítás érhető el a csukornál. Bevásárlásánál csakis az igaz sziumagyor »Valódi PATRIA Pótkávé«, mely minden ületben kapható és több első díjjal lett kitüntetve.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározás.

Ő császári és apostoli királyi Felseje folyó évi július hó 16-án Bad Ischlben kelt legfelsőbb elbátározásával:

szabolczai Koreska Vilmos, várakozási illetékel szabadságolt ezredesnek, a saját kérelmére megejtett újabb felülvizsgálat eredménye alapján mint rokkantnak, népfölkelési szolgálatra is alkalmatlannak, nyugdíllományba való helyezését * legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott.

Nyugállományba való helyezés napja: 1909 augusztus 1-je.

Választott lakbely: Szakolcza.

Áthelyezettek:

1909 augusztus 1-ével:

Sstempák István, IV. számú csendőrkerületbeli hadnagy-számvivő, ezen kerület pótzászárnyától a II. számú csendőrkerület pótzászárnyához: Szegedre;

Szabó Zeigmond, II. számú csendőrkerületbeli főhadnagy-számvivő, ezen kerület pótzászárnyától az I. sz. csendőrkerület pótzászárnyához: Kolozevárra;

Letső Jenő, I. számú csendőrkerületbeli főhadnagy-számvivő, ezen kerület pótzászárnyától a IV. számú számú csendőrkerület pótzászárnyához: Kassára.

A tényleges szolgálati állományba felvétel:

1909 augusztus 1-ével:

Babcsák István, m. kir. VI. sz. csendőrkerületbeli várakozási illetékel szabadságolt járásörmester, az újolag megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint «szolgálatképes».

Nyugállományba helyezettek:

1909 augusztus 1-ével:

Schlattner Frigyes, m. kir. II. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is nem alkalmas.

Választott lakbely: Zenta.

G. Nagy István, m. kir. VIII. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is nem alkalmas.

Választott lakbely: Nagyvárad.

Okirattal megdicsértettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által: medgyesi Medgyesfalvi József örmester, majdnem 20 évi csendőrségi szolgálat alatt a közbiztonsági szolgálatban, valamint általában minden irányban tanúsított dicséretes működéséért.

Incze Ákos cz. örmester és Báthori János cz. őrsvezető, a közbiztonsági szolgálatban kivált az utóbbi év folyamán kifejtett rendkívül buzgó és eredményes működésükért.

A m. kir. III. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Mlinárics György cz. őrsv., Nagy P. József csendőr cz. őrsv. és Tusser István csendőr. mert Caligaro Viktor olaszországi egyéneken Borsodmegye Sajóvárkony község határában 1908. évi április hó 21-én elkövetett közfeltűnést okozó rablógylósság tettesének igen leleményes, észszerű és körültekintő kinyomozásánál és a tettesek kézrekerítésénél járőrsvezető járásparancsnokokat hathatósan támogatták.

Forró Sándor járásörmester 19 évi,

Hegedüs István cz. örmester 13 évi,

Szénási Károly és

II. Borza János cz. örmesterek, továbbá

Kovács József és I. Tóth Ferencz őrsvezetők 11 évi csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységükért, örsüknek, illetőleg járásának jó rendben tartásáért és alárendeltjeiknek helyes és célirányos vezetéséért.

Molnár Mihály csend. cz. őrsv. 14 évi és

Kozma Sándor csendőr cz. őrsv. 11 évi csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett igen eredményes tevékenységükért és lankadatlan szorgalmukért.

Csáke János törzsörmester, mert 16 évi csendőrségi szolgálati ideje alatt úgy a közbiztonsági szolgálat terén, mint irodai alkalmazásban, de különösen mint szárny-számvivő mindenkor nagy buzgalmat, lelkiismeretes pontosságot és eredményes tevékenységet fejtett ki, előjáró szárnyparancsnokát mindenkor szakértelemmel és teljes odaadással támogatta, példás magatartásával bajtársainak és alárendeltjeinek mintaképül szolgált.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. I. sz. csendőrkerületi parancsnokság által:

Sütő József őrsvezető, csendőrségi szolgálata alatt tanúsított kifogástalan magaviselete, pontos működése, valamint örsének buzamosabb időn át minden irányban helyes vezetéséért.

A m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Daróczy Endre járásörmester, Farkas II. József és Rusznák András cz. örmesterek, Madaras Sándor, Lóth Ferencz, Nagy Károly csend. cz. őrsvezetők, Homocsa András, Szabó Károly, Soós András és Szarka Elek csendőrök, mert a Caligaro Viktor olaszországi illetőségű egyéneken Borsodmegye Sajóvárkony község határában 1908. évi április 21-én elkövetett rablógylósság részleteinek kinyomozásában a nyomozást vezető Fejes István járásörmesternek hathatósan segítőköztek.

Merkovszki András cz. őrsvezető,

Sándor Ferencz csendőr cz. őrsvezető,

Czeider Imre,

Podonyi Pál,

R. Dávid István és

Kovács Ferencz csendőrök, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes tevékenységükért és fáradhatatlan szorgalmukért.

Merkur kerékpárok

Csendőrségi alkalmazottak kerékpárkiből 20 kor., alkatrészekből és gumikiből 20% áron. — Árjegyzék ingyen és bérment a kuld

DÉRY EDE

kerékpár- és varrógép

nagyraktár

SZEGED.

legjobb gyártmány, gyönyörű kiállítás, rendkívül olcsó árak teljesjótállás mellett. Cselekvő havi részletfizetésre. — Gummik, alkatrészek rendkívül olcsó áron. — árongedm. részeseznek.

Czigler László cz. őrsvezető 9 évi, és Békési Mihály cz. őrsvezető 8 évi csendőrségi szolgálati idejük, de különösen a mezőtúri városi őrsön letük alatti a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett buzgó és eredményes tevékenységükért, valamint ez ideig tanúsított jó magaviseletükért.

Előléptettek:

1909 július 1-ével:

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában:

Seidler András, Szabados Kálmán és Demetrovics Dezső hadapród csendőr czimz. őrmesterek, *hadapród őrsvezető cz. őrmesterekké*;

1909. évi július hó 26-ával:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában: Kovács Sámuel, Marosi György, Bagi József, Kedves Lajos, Sütő József, Pál István III., Gegő Imre, Fosztó Gyula, Barabás Károly és Zsigmond Ferencz őrsvezetők, *cz. őrmesterekké*;

Földvári Hírotus és Péter Ferencz cz. őrsvezetők, *őrsvezetőkké*;

az öt évi csendőrségi szolgálat betöltése után:

Nagy József, Kusztos Benjámín, Donáth Mihály, Ostoros János, Kertész András, Boer József, Pap István, Andrea György, Gligor János, Gergely Ferencz csendőrök, *csendőr czimzes őrsvezetőkké*.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában: Szentes Antal, Dobai Ferencz, Német László, K. Szabó István és Gebe Balogh Márton csendőrök, *csendőr cz. őrsvezetőkké*.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi II. osztályu katonai szolgálati jellel elláttattak:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Pál Mihály cz. őrsv. 1909 jul. 21-ével;

a m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Forró Mihály cz. őrsv. 1909 jul. 26-ával, Debreczeni Derecskei Imre cz. őrm. 1909 jan. 8-ával, Kozma Sándor cz. őrm. 1909 jun. 5-ével.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Erhardt József, Magyar János III., Pécskán Athanáz, Teóth K. Lajos, Balassa Vincze, Antal István, Csizmadia István, Szabó Gábor, Blaskovics József, Ott József, Poller András, Dehelán János, Gáspár Jenő, Ágh András, Futó István, Székely Mihály, Szücs Imre, Békési András, Pál Miklós, Máthé Zsigmond, Nagy Pál, Tamba Demeter, Fülöp István, Szlankó Mihály, Mess János, Pálfi Mihály, Szóke Lajos, Józsa András II. és Varga András III. csendőrök.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Fehér Sándor, Nagy Mihály I., Vörös Zsigmond, Kiss István, Kunos Imre, Olajos Sándor, Farkas Mátyás, Térmeg József, Kiss János, Dénes Mihály, Farkas Mátyás, Paraj István, Horváth János II., Gyuricza Mátyás, Nagy Kálmán, Beres László, Balázs Antal, Szász

János, Kákonyi Gergely, Péter János, Gulbert István Mihály József, Bodócsi Pál, Papp Tivadar, Zsigmond Sándor, Bek Mihály, Simon Béla, Végh Lajos, Puszkás István, Kujáni Mihály, Homocsa András, Königer Márton, Péter József és Kiss Gyula csendőrök.

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában:

Istók István, Helyes Sándor, Kiss Domokos, Blegye János, Jákim László és Varga József csendőrök; végül:

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Biró Imre, Darabánt János, Farkas István, Elek István, Luczi József, Barna György, Nagy István, Madar József, Tóth István I., Matus György, Zilai András, Gyarmati János, Krecz János II. és Máté István csendőrök.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Bordás József cz. őrm., Sebadek Márton csendőri Kiss Kálmán cz. őrsv., Zingay Gyula járásőrm., Pest, Ferencz őrm., Varga János IV. cz. őrm., Nyikua Mihály Komáromi Miklós, Szabó Jeremiás és Bokor Bertalan cz. őrsv. 1—1, Somogyi Géza cz. őrm. 2. Lázár Kálmán, Stolec József őrm., Orosz György, Strényer Ferencz, Hegedüs János cz. őrsv., Dravucz István, Császár Sándor csendőrök, Hanesz Gergely, Farkas Gyula György, Hegedüs Mihály és Nagy Péter cz. őrsv. 3—3, és Fölker András cz. őrsv. 4 drb. 10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesítettek.

Névváltoztatás.

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Roncák József csendőr vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 július 2-án 77,730/VI. szám alatt kelt engedélye alapján „Rónai”-ra változtatta.

Brunner Kálmán próbacsendőr vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 július hó 15-en 74,012/VI-a. ezám alatt kelt engedélye alapján „Bercesnyire” változtatta.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:

Dodek István próbacsendőr vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 június 20-án 66,329/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján „Deák”-ra változtatta.

Marafkó Gyula cz. őrsv. vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 június 25-én 80,752/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján „Marosi”-ra változtatta.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Selegián (Szelezsán) Demeter próbacsendőr vezetéknévét a m. kir. belügyminiszter urnak 1909 június hó 26-án 82,439/VI-a. szám alatt kelt engedélye alapján „Szilágyi”-ra változtatta.

Házasságra léptek:

A m. kir. II. sz. csendőrkerület állományában: Fülöp Ferencz cz. őrsv., Marschall Máriával, 1909 jul. 4-én, Beodrán.

A m. kir. III. sz. csendőrkerület állományában: Zsigmond Lőrincz tőrzsőrm., Péter Saroltával, 1909 jul. 17-en, Sinfalván.

Láblizzadás
Kézlizzadás
Hónaljzadás

egy óra alatt megszűnik a Molnár féle

Sudorán

használatát által.

Ez egy amerikai recept szerint készült legbiztosabb izadás elleni szer. Hatása nem abban nyilvánul, hogy — mint az eddig ismeretes izadás elleni szerekek, — a porusokat eldugítja vagy összehúzza; hanem az epidermisen át beszívódván, az okot gyógyítja meg, hogy az okozat magától elmaradjon. — Ara 1 K 20 f., 1 K 30 f. előre való beklúdesénél portómentesen szállítom. CLARETAN tyuk-szenirtő 1 K. Injectio haemamaolis (nemibaj ellen) 1 K 20 f. — Kapható készítőnél: Molnár János gyógyszerész Szemmelhely, valamint Bésten Török J. és Nádor gyógyszerészeknél.

Vital Gyula törzsörm., Major Máriával, 1909 jul. 14-én, Topolyán.

Grinvalszki Károly cz. örsv., Kelemen Ilonával, 1909 jun. 15-én, Kiskörösön.

A m. kir. IV. sz. csendőrkerület állományában :

Támbo Miklós cz. örsv., Vadász Veronikával, 1909 máj. 4-én, Napkoron.

Bihun László örsvezető, Fuchs Terézzel, 1909 jul. 11-én, Rimakokován.

Jambor György örsvezető, Nikléczy Berta Amáliával, 1909 jun. 12-én, Bártfán.

Bongár József cz. örsv. Czettele Vilmával, 1909 jul. 4-én, Dombón.

Koszován Hugó cz. örsv., Drótos Annával, 1909 jul. 28-án, Nagyszalánczon.

Sántha János cz. örsv., Szekér Máriával, 1909 jun. 22-én, Párkányban.

Tótb Ignác örsv., Pongrácz Ilonával, 1909 jun. 8-án, Mezőladányban.

A m. kir. V. sz. csendőrkerület állományában :

Fejes Gyula cz. örm., Olli Juliannával, 1909 jul. 4-én, Nagymaroson.

Pápai József cz. örm., Urge Etellel, 1909 jul. 10-én, Váczon.

A m. kir. VII. sz. csendőrkerület állományában :

Kovács Péter örsv., Orbán Ilonával, 1909 jun. 27-én, Eteden.

Varga Ferenc örsv., Péter Rozáliával, 1909 jul. 6-án, Csikszentgyörgyön.

Németh József örsv., Kovács Vilmával, 1909 jul. 10-én, Segesváron.

A m. kir. VIII. sz. csendőrkerület állományában :

Durucz János örsv., Gergely Juliannával, 1909 jul. 4-én, Nagysomkuton.

PÁLYÁZATOK.

Egy I. oszt. műmesteri állás a m. kir. központi ágyraktár és gőzmosó intézetnél. Évi fizetés 1680 korona, természetbeni lakás az intézet telepén, évi 40 korona butorbér, 96 korona ruhakop-tatási átalány, egyszer s mindenkorra 120 korona egyenrubázati járulék és a honvédségi illetékszabályzat 84. §-a szerint fűtő és világító anyagjárandóság.

Feltételek: Magyar honosság, a magyar nyelv szóban és írásban, stabilgép kezelésére jogosító gépészi oklevél. A géplakatos mesterségben való jártasság. A gőzmosó intézetekben használt üzemgépek szerkezetének ismerete és annak igazolása, hogy az utolsó három évben mint stabil gépkezelő önállóan legalább három hónapig eredményesen alkalmazva volt. Kérvények a m. kir. honvéd élelmező raktárhoz Budapestre 1909. évi aug. hó 15-ig.

Egy irnoki állás a nagyvárad kir. ügyészségnél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 640 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Biróságnál töltött három havi próbaszolgálat igazolása. Négy középiskolai osztály. Kérvények a nagyvárad kir. ügyészséghez 1909. évi augusztus 30-ig.

Tizenöt gyalogrendőri és két lovasrendőri állás Szabadka szab. kir. városnál. Fizetés valamennyinél 650 korona és megfelelő egyenruha, a lovasrendőri állásnál ezenkívül 300 korona lótatási átalány. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Szabadka szab. kir. város polgármesteréhez 1909. évi szept. 1-ig.

Egy számfejtői állás a komáromi tüzérségi szertárnál. Fizetés 1200 korona évente, az évi 1680 korona fizetéssel járó, 1. fizetési osztályba való előléptetési várománynyal, szabályszerű szállásilletmény és 120 korona egyenruházati pótlék egyszer s mindenkorra. Feltételek: A német nyelvnek szóban és írásban való teljes tudása, jó kézírás. A tüzérségi anyag alapos ismerete. Az irodai szolgálat ismerete. Három havi próbaszolgálat. Kérvények a komáromi tüzérségi szertárhoz 1909. évi szeptember 15-ig.

Egy hivatalozolgai állás a soproni kir. ügyészségnél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz 320 korona. Rubailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a soproni kir. ügyészséghez 1909. évi aug. hó 11-ig.

Egy kataszteri irattárt kezelő irodai állás az aradi pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 640 korona. Négy középiskolai osztály. Földmivesiskola elvégzése. Egy évi próbaszolgálat. Kérvények az aradi kir. pénzügyigazgatósághoz 1909. évi augusztus hó 15-ig.

Egy hivatalozolgai állás a szatmár-németi kir. törvényszéknél. Fizetés 600 korona. Lakpénz 280 korona, esetleg természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona vagy természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a szatmár-németi kir. törvényszék elnökéhez 1909. évi augusztus hó 12-ig.

Egy irnoki állás a komáromi királyi törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Szabályszerű lakpénz, esetleg természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Hat havi próbaszolgálat igazolása. Kérvények a komáromi királyi törvényszék elnökéhez 1909. aug. hó 21-ig.

VÁRNAY és FIA = BUDAPEST, =
VI., Liszt Ferencz-tér 9.
könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir.
— csendőrségi hivatalos nyomtatványok legnagyobb raktára. —

Könyvek, levélpapírok, imakönyvek és írószerek dus választékban.

Szives tudomására hozzuk az érdeklődőknek, hogy a kiadásunkban megjelenő Csendőrségi Lexikon 2-ik kiadása jövő hó folyamán fog megjelenni.